

MBN AU § 39 Förslag till ny timtaxa för livsmedelskontroll

Ärendenummer: MBN 2024/466

Arbetsutskottets förslag till miljö- och byggnämnden

Miljö- och byggnämndens arbetsutskott beslutar att överlämna ärendet till nämnden utan förslag till beslut.

Sammanfattning

I Sverige finns regler om finansiering av livsmedelskontroll i förordningen (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter. I den slås det fast att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen (livsmedelskontroll) ska finansieras genom avgifter.

I kapitel VI artikel 78-85 i förordning (EU) 2017/625 framgår hur obligatoriska avgifter ska beräknas. Det omfattar bland annat offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad. Av 9 § i förordningen (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter framgår att avgift även ska tas ut för annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontroll som ursprungligen inte var planerad.

Alla myndigheter kan ha avgifter som dels ska tas ut enligt bestämmelser i förordning (EU) 2017/625, dels ska beräknas enligt de allmänna principerna nedan.

För kommunala myndigheter gäller kommunallagens (2017:725) allmänna självkostnadsprincip.

Alla avgifter ska kunna motiveras. Det ska även finnas en öppenhet kring vad som ingår i avgiften. Se artikel 85 i förordning (2017/625). Sveriges kommuner och regioner (SKR) har tagit fram vägledning till hur avgifternas storlek beräknas avseende kommunernas livsmedelskontroll och denna vägledning ligger till grund för taxan för livsmedelskontroll i Region Gotland.

Timpriset omfattar Region Gotlands självkostnad för livsmedelskontrollen och innehåller både direkta och indirekta kostnader. Exempel på direkta kostnader är löner till livsmedelsinspektörer som genomför kontrollen och exempel på indirekta kostnader är den del av förvaltningsövergripande kostnader som ska bäras av livsmedelskontrollen.

Samhällsbyggnadsförvaltning har gjort en genomlysning av de faktorer som påverkar timpriset i taxan. I takt med att omvärldsfaktorer drivit upp priser i samhället i övrigt behöver även taxans timpris ta höjd för detta.

Uppräkning av taxor sker normalt via årliga indexförändringar efter PKV, prisindex för kommunal verksamhet. Genomlysningen som samhällsbyggnadsförvaltningen gjorde av taxan under 2023 visar dock på ett behov av ytterligare höjning av taxan utöver indexuppräknings. Exempelvis så gick livsmedelskontrollen med ett ekonomiskt underskott på 1257tkr för 2023 trots att samtliga möjliga kontroller utfördes. Detta underskott inkluderar dock en ofinansierad heltidstjänst för arbetet med den nya riskklassningsmodellen mot en kostnad av 550tkr.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har även gjort en jämförelse med några andra kommuners taxa för livsmedelskontroll:

Kommun	Timtaxa livsmedelstillsyn
Stockholm	1720 (kontroll tar 4 timmar)
Göteborg	1531
Åre	1600
Norrtälje	1250 (kontroll tar 4-5 timmar)
Halmstad	1526

Som ett förtydligande till tabellen bör nämnas att Livsmedelsverkets nya riskklassningsmodell anger en kontrollfrekvens över fem år, dvs hur många kontroller en verksamhet får under en femårsperiod. Livsmedelsverket har i sin vägledning för kommunerna angivit att en kontroll har ett riktvärde på minst tre timmar men några kommuner har valt att lägga ut mer tid för varje kontroll. En kontroll i Norrtälje kostar alltså 5000kr-6250kr och en kontroll i Stockholm kostar 6880kr jämfört med en kontroll i Region Gotland som efter föreslagen taxejustering kostar 4773kr (samtliga exempel är kontroller utan avvikelser som genererar mertid).

Bedömning

Barn- och genusperspektiv – Beslutet får inte några konsekvenser för barn- och genusperspektivet.

Landsbygdsperspektiv - Beslutet får inte några konsekvenser för landsbygdsperspektivet.

Ekonomisk konsekvensanalys – Beslutet innebär ekonomiska konsekvenser, nämnden erhåller en relevant, korrekt och uppdaterad kostnadstäckning i enlighet med kommunallagen.

Ärendets behandling under mötet

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår miljö- och byggnämnden besluta att höja timpriset för livsmedelskontroll från nuvarande 1412 kr till 1591 kr för vidare beslut i regionstyrelsen och ett antagande i regionfullmäktige.

Ordföranden Andreas Unger (M) föreslår att överlämna ärendet till miljö-och byggnämnden utan förslag till beslut.

Proposition

Ordföranden ställer eget förslag under proposition och finner att arbetsutskottet bifaller förslaget.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2024-02-21.